

BÁO CÁO**Tiếp thu, giải trình ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đối với dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự**

Kính gửi: Quốc hội.

Thực hiện Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022 của Quốc hội khóa XV về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023, điều chỉnh Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2022; ngày 16/3/2023, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cho ý kiến về dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (sau đây viết gọn là dự án Luật) kèm theo Tờ trình số 59/TTr-CP ngày 03/3/2023 của Chính phủ.

Sau khi nghiên cứu Thông báo số 2114/TB-TTKQH ngày 24/3/2023 của Tổng Thư ký Quốc hội (Kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội) và Báo cáo thẩm tra sơ bộ số 891/BC-UBQPAN15 ngày 15/3/2023 của Ủy ban Quốc phòng và An ninh về dự án Luật; Chính phủ tiếp thu, giải trình như sau:

I. VỀ NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG**1. Về Hồ sơ dự án Luật**

a) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Nghiên cứu bổ sung và đánh giá cụ thể hơn tác động của các chính sách, bảo đảm cơ sở chính trị, pháp lý và thực tiễn vững chắc; có số liệu cụ thể rõ ràng, nhất là các tác động về kinh tế xã hội, quốc phòng, an ninh, các tác động đến tổ chức, doanh nghiệp, người dân; các giải pháp về nguồn lực để thực hiện chính sách nhằm giải quyết các vướng mắc, bất cập hiện nay và những vấn đề do lịch sử để lại, nhất là các nội dung liên quan đến quản lý, xác định phạm vi bảo vệ CTQP và KQS và chuyển đổi mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời CTQP và KQS.*

Chính phủ tiếp thu, rà soát, bổ sung đánh giá các tác động về kinh tế, xã hội, thủ tục hành chính, giới và hệ thống pháp luật của các chính sách đã lựa chọn trong quá trình lập đề nghị xây dựng luật vào Báo cáo đánh giá tác động chính sách.

b) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Bổ sung Báo cáo lồng ghép vấn đề bình đẳng giới; hoàn thiện các dự thảo các văn bản quy định chi tiết nội dung dự kiến giao Chính phủ, các bộ quy định; bổ sung tài liệu pháp luật và kinh nghiệm nước ngoài, để cung cấp thông tin cho đại biểu Quốc hội.*

Chính phủ tiếp thu, bổ sung và hoàn thiện các nội dung: Báo cáo lồng ghép vấn đề bình đẳng giới, 02 dự thảo nghị định, 01 dự thảo thông tư và bổ sung Luật bảo vệ công trình quân sự của nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa ban hành tháng 8/2021 vào hồ sơ dự thảo Luật.

2. Về tính hợp hiến, sự phù hợp với đường lối, chính sách của Đảng, bảo đảm tính thống nhất của hệ thống pháp luật và tính khả thi

a) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Tiếp tục rà soát, thể chế hóa đầy đủ chủ trương, chính sách của Đảng, quy định của Hiến pháp.*

Chính phủ tiếp thu, tiếp tục rà soát các Nghị quyết của Đảng, quy định của Hiến pháp về quyền con người, quyền công dân và chỉnh lý theo hướng quy định làm rõ hơn về phân loại, phân nhóm CTQP và KQS, bổ sung những vấn đề liên quan đến hạn chế quyền con người, quyền công dân tại các điều 2, 5, 16, 17... dự thảo Luật.

b) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Nghiên cứu bổ sung quy định về điều khoản chuyển tiếp giữa Pháp lệnh bảo vệ CTQP và KQS và dự thảo Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS để thuận lợi trong tổ chức thực hiện.*

Chính phủ tiếp tục nghiên cứu và đề xuất nội dung này.

c) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Nghiên cứu bổ sung từ “sử dụng” vào tên Luật và vào phạm vi điều chỉnh của dự thảo Luật;*

Chính phủ đề nghị giữ nguyên tên gọi “*Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS*” và giải trình như sau: Tên gọi này phản ánh đúng nội dung, đặc thù của dự thảo Luật, đúng Nghị quyết số 50/2022/QH15 ngày 13/6/2022 của Quốc hội về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023; CTQP và KQS là tài sản công và KQS chính là các khu đất quốc phòng; việc sử dụng CTQP và KQS đã được quy định tại Luật Quản lý, sử dụng tài sản công và Luật Đất đai; quá trình xin ý kiến, các bộ, ngành, địa phương đều thống nhất với tên gọi của dự thảo Luật.

d) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Rà soát, cụ thể hóa tối đa trong dự thảo Luật những nội dung đã áp dụng ổn định trong thực tiễn, hạn chế việc giao quy định chi tiết. Đối với những nội dung chưa có quy định rõ trong dự thảo Luật, cần quy định nguyên tắc trước khi giao Chính phủ quy định chi tiết;*

Chính phủ tiếp thu, nghiên cứu, bổ sung những nội dung quy định đã được thực tiễn kiểm nghiệm và phù hợp tại các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS¹ và bổ sung một số nội dung theo hướng quy định nguyên tắc và giao Chính phủ quy định chi tiết tại Điều 5 và Điều 16 dự thảo Luật.

đ) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Rà soát, bảo đảm tính đồng bộ, tương thích với các luật có liên quan đến hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, trong đó có Luật Quốc phòng, Luật An ninh quốc gia, Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Luật Xây dựng, Luật Đầu tư công, Luật Bảo vệ bí mật nhà nước...; các luật sửa đổi, bổ sung, ban hành mới đang được trình Quốc hội xem xét, cho ý kiến và thông qua như Luật Đất đai, Luật Tài nguyên nước, Luật Viễn thông, Luật Đường bộ, Luật Phòng thủ dân sự...;*

Chính phủ tiếp thu, rà soát các luật có liên quan, bổ sung nội dung vào Báo cáo rà soát văn bản quy phạm pháp luật và phối hợp chặt chẽ với cơ quan soạn thảo các dự án Luật đang được sửa đổi, bổ sung trình Quốc hội cho ý kiến hoặc thông qua để bảo đảm tính thống nhất, không chồng chéo, mâu thuẫn, xung đột.

e) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Bổ sung quy định về nguyên tắc áp dụng pháp luật đối với hoạt động quản lý, sử dụng, bảo vệ CTQP và KQS quy định trong dự thảo Luật và với quy định của pháp luật có liên quan.*

Chính phủ tiếp thu theo hướng bổ sung 01 điều (Điều 7) quy định về nguyên tắc áp dụng pháp luật tại dự thảo Luật.

g) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Nghiên cứu, tiếp tục hoàn thiện các nội dung về giải thích từ ngữ, nhất là “Công trình quốc phòng” và “Khu quân sự” để quy định cụ thể, rõ ràng, thống nhất với phạm vi điều chỉnh, các nội dung trong dự thảo Luật và các quy định của pháp luật có liên quan; bổ sung quy định về quản lý, bảo vệ đối với “công trình lưỡng dụng”; “trường bắn”, “trung tâm huấn luyện” để phù hợp với yêu cầu thực tiễn và xử lý những vướng mắc, bất cập hiện nay; bổ sung các nguyên tắc, chính sách của Nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS cho đầy đủ, thống nhất, làm căn cứ quy định các nội dung của dự thảo Luật; chỉnh lý, bổ sung những hành vi bị nghiêm cấm cho chặt chẽ, khả thi.*

¹ Pháp lệnh số 32-L/CTN ngày 19/5/1994 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về Bảo vệ CTQP&KQS; Nghị định số 04/CP ngày 16/01/1995 của Chính phủ ban hành Quy chế bảo vệ CTQP&KQS; Nghị định số 148/2006/NĐ-CP ngày 04/12/2006 của Chính phủ về quy hoạch, xây dựng, quản lý và bảo vệ Vành đai an toàn các kho đạn dược, vật liệu nổ, nhà máy sản xuất đạn dược, vật liệu nổ do Bộ Quốc phòng quản lý; Nghị định số 30/2011/NĐ-CP ngày 06/5/2011 của Chính phủ về quản lý và bảo vệ hành lang an toàn kỹ thuật của hệ thống anten quân sự; Thông tư số 175/2013/TT-BQP ngày 05/9/2013 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định về quản lý, bảo vệ CTQP&KQS

Chính phủ tiếp thu theo hướng chỉnh lý, bổ sung một số nội dung về giải thích từ ngữ; về “công trình lưỡng dụng”, “trường bắn”, “trung tâm huấn luyện”; về nguyên tắc, chính sách của Nhà nước về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS vào các điều 2, 3, 4, 5 và 6 dự thảo Luật.

h) Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến: *Rà soát cách phân loại, phân nhóm CTQP và KQS để quy định cụ thể, rõ ràng, phù hợp, bao quát được các CTQP và KQS, thống nhất với các quy định của dự thảo Luật; làm rõ chủ thể có thẩm quyền phân loại, phân nhóm CTQP và KQS. Rà soát các quy định về xác định phạm vi bảo vệ, xử lý công trình, vật kiến trúc; quản lý, sử dụng đất, mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS với những quy định liên quan đến hạn chế quyền của tổ chức, doanh nghiệp, công dân để quy định ngay trong dự thảo Luật; quy định về lực lượng bảo vệ CTQP và KQS bảo đảm quan điểm xây dựng nền quốc phòng toàn dân; sự phối hợp giữa Bộ, ngành, địa phương phải rõ ràng, đảm bảo tính đặc thù của CTQP và KQS; rà soát, đánh giá quy định về chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS, trong đó có chính sách ưu đãi phù hợp với quy định của pháp luật hiện hành và thống nhất giữa các lực lượng.*

Chính phủ tiếp thu theo hướng quy định cụ thể hơn việc phân loại, phân nhóm đối với CTQP, KQS, quy định những nguyên tắc cơ bản để làm cơ sở xác định phạm vi bảo vệ phù hợp với từng loại, nhóm, đáp ứng với yêu cầu quản lý, bảo vệ và bảo đảm những nội dung liên quan đến hạn chế quyền con người, quyền công dân được quy định trong dự thảo Luật; các nội dung trên đã được chỉnh lý, bổ sung tại các điều 5, 16,... dự thảo Luật

II. MỘT SỐ NỘI DUNG CỤ THỂ

1. Về giải thích từ ngữ (Điều 2)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Dự thảo Luật có 11 nội dung giải thích từ ngữ nhằm thống nhất cách hiểu, cách sử dụng các thuật ngữ trong dự thảo Luật; các giải thích này có ý nghĩa rất quan trọng, làm cơ sở quy định các nội dung khác của dự thảo Luật. Tuy nhiên, đề nghị Ban soạn thảo tiếp tục làm rõ cơ sở thực tiễn, khoa học, ngữ nghĩa, để quy định cho cụ thể, thống nhất, chặt chẽ².

Một số ý kiến đề nghị cân nhắc quy định tại khoản 1, 2 vì cho rằng, khái niệm “Công trình quốc phòng” và “khu quân sự” có phạm vi rất rộng; đồng

² Theo nguyên tắc “Bảo đảm tính thống nhất của văn bản quy phạm pháp luật trong hệ thống pháp luật” và “Bảo đảm tính minh bạch trong quy định của văn bản quy phạm pháp luật” quy định tại khoản 1 và khoản 3 Điều 5 của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015.

thời, hoạt động quân sự, quốc phòng, phòng thủ bảo vệ Tổ quốc trong thời bình và thời chiến cũng rất rộng, nên đề nghị Ban soạn thảo làm rõ thêm và nghiên cứu, quy định cụ thể hơn hai khái niệm này; phân biệt với “Công trình phòng thủ dân sự” đang được dự thảo Luật Phòng thủ dân sự giải thích³; có ý kiến đề nghị khái niệm “Công trình quốc phòng” cần thống nhất với khái niệm “Kiến trúc” trong Luật Kiến trúc⁴.

Có ý kiến cho rằng, khái niệm “Phạm vi bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự” quy định tại khoản 4 mới mang tính liệt kê, chưa làm rõ được phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, phạm vi bảo vệ từng CTQP hoặc KQS phụ thuộc vào tính chất quan trọng và tính năng, tác dụng của từng CTQP và KQS, nên đề nghị nghiên cứu, quy định cho chặt chẽ, phù hợp hơn; các khái niệm: “Vành đai an toàn”, “Kho đạn dược”, “Vành đai an toàn kho đạn dược” và “Bán kính an toàn kho đạn dược” quy định tại các khoản 7, 8, 9 và 10 là chưa cụ thể, rõ ràng, thiếu thống nhất giữa các khái niệm và với quy định của Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ⁵, dễ dẫn đến các cách hiểu khác nhau (như cách hiểu kho đạn dược không thuộc nội hàm CTQP và KQS); kho đạn dược bao gồm cả nhà máy, xí nghiệp sản xuất đạn dược, vật liệu nổ là chưa hợp lý; đề nghị nghiên cứu giải thích từ ngữ đối với các “công trình lưỡng dụng” vừa phục vụ nhiệm vụ quốc phòng vừa phục vụ nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội; “trường bắn”, “trung tâm huấn luyện” là những CTQP thường có phạm vi bảo vệ rộng, liên quan đến nhiều địa phương, cần có chế độ quản lý, bảo vệ đặc thù”.

Chính phủ tiếp thu, chỉnh lý và bổ sung một số nội dung giải thích từ ngữ vào Điều 2 dự thảo Luật như sau:

³ Điều 12 dự thảo Luật Phòng thủ dân sự (Công trình phòng thủ dân sự) quy định: Công trình phòng thủ dân sự là công trình được sử dụng cho mục đích phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả sự cố, thảm họa, chiến tranh; Công trình phòng thủ dân sự bao gồm: Công trình phòng thủ dân sự chuyên dụng; Công trình khác có thể sử dụng cho mục đích phòng thủ dân sự.

⁴ Khoản 1 Điều 3 Luật Kiến trúc quy định: “Kiến trúc là nghệ thuật và khoa học, kỹ thuật về tổ chức không gian, tạo lập môi trường sống bền vững đáp ứng nhu cầu của con người và xã hội.”; Khoản 4: “Công trình kiến trúc là một hoặc tổ hợp công trình, hạng mục công trình được xây dựng theo ý tưởng kiến trúc hoặc thiết kế kiến trúc.”.

⁵ Điểm a khoản 2 và khoản 7 Điều 3 Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ quy định: **Vũ khí quân dụng** bao gồm ...bom, mìn, lựu đạn, ngư lôi, thủy lôi, **đạn** sử dụng cho các loại vũ khí; vật liệu nổ là sản phẩm dưới tác động của xung kích thích ban đầu gây ra phản ứng hóa học nhanh, mạnh, tỏa nhiệt, sinh khí, phát sáng, tạo ra tiếng nổ (bao gồm: a) Thuốc nổ là hóa chất hoặc hỗn hợp chất được sản xuất, sử dụng nhằm tạo ra phản ứng nổ dưới tác động của xung kích thích; b) Phụ kiện nổ là kíp nổ, dây nổ, dây cháy chậm, mìn nổ, vật phẩm chứa thuốc nổ có tác dụng tạo xung kích thích ban đầu làm nổ khối thuốc nổ hoặc thiết bị chuyên dùng có chứa thuốc nổ... Như vậy, đạn chỉ là một loại vũ khí quân dụng cần được quản lý và bảo vệ theo một chế độ đặc biệt.

“- Công trình quốc phòng là công trình kiến trúc, vật thể, địa hình, địa vật tự nhiên sẵn có hoặc được xây dựng, cải tạo để phục vụ cho các hoạt động quân sự, quốc phòng, phòng thủ bảo vệ Tổ quốc.

- Khu quân sự là khu vực được giới hạn bởi ranh giới trên mặt đất, trong lòng đất, trên mặt nước, dưới mặt nước, trên không được thiết lập, xác định chuyên dùng cho mục đích quân sự.

- Kho đạn dược là một loại công trình quốc phòng, khu quân sự để cất trữ, sản xuất, sửa chữa đạn dược, vật liệu nổ của Quân đội nhân dân Việt Nam, gồm kho đạn dược, kho vật liệu nổ, nhà máy, xí nghiệp sản xuất, sửa chữa đạn dược, vật liệu nổ.

- Khu vực cấm là khu vực được giới hạn bởi ranh giới xung quanh công trình quốc phòng và khu quân sự; được thiết lập để quản lý, bảo vệ, kiểm soát các hoạt động của người, phương tiện, bảo đảm an ninh, an toàn và phòng, chống các hành vi xâm nhập, phá hoại, thu thập bí mật nhà nước, bí mật quân sự.

- Khu vực bảo vệ là khu vực được giới hạn bởi ranh giới trên mặt đất, trong lòng đất, trên mặt nước, dưới mặt nước, trên không bao quanh phía ngoài khu vực cấm được thiết lập để bảo vệ an toàn, bí mật cho công trình quốc phòng và khu quân sự.

- Phạm vi bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự là giới hạn không gian xung quanh công trình quốc phòng và khu quân sự, được thiết lập để quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; có thể bao gồm đầy đủ khu vực cấm, khu vực bảo vệ, vành đai an toàn; hoặc chỉ có khu vực cấm; hoặc chỉ có khu vực cấm và khu vực bảo vệ; hoặc chỉ có khu vực cấm và vành đai an toàn. Đối với kho đạn dược, phạm vi bảo vệ gồm khu vực cấm và vành đai an toàn kho đạn dược. Đối với hệ thống anten quân sự, phạm vi bảo vệ gồm khu vực cấm và hành lang an toàn kỹ thuật hệ thống anten quân sự.

- Vành đai an toàn kho đạn dược là khu vực bao quanh kho đạn dược, gồm trên mặt đất, trong lòng đất, trên không nằm giữa giới hạn trong và giới hạn ngoài.

- Đường cơ bản của kho đạn dược là đường bao khép kín nối các điểm hoặc cạnh ngoài của các nhà kho đạn dược ngoài cùng của khu vực kho đạn dược, dùng làm mốc để xác định giới hạn trong của Vành đai an toàn kho đạn dược.

- Giới hạn trong của Vành đai an toàn kho đạn dược là một đường khép kín cách đường cơ bản của kho đạn dược một khoảng cách nhất định tùy thuộc vào tính chất, đặc điểm của kho đạn dược.

- Giới hạn ngoài của Vành đai an toàn kho đạn dược là một đường khép kín tập hợp bởi các điểm ngoài cùng của bán kính an toàn.

- Bán kính an toàn kho đạn dược là khoảng cách nhỏ nhất tính từ giới hạn trong trở ra xung quanh để bảo đảm an toàn cho người và các công trình kinh tế dân sinh trên mặt đất hoặc trong lòng đất trong trường hợp kho đạn dược xảy ra sự cố cháy, nổ.

- Hành lang an toàn kỹ thuật của hệ thống anten quân sự là khu vực trên mặt đất, mặt nước, dưới mặt nước, trên không được giới hạn từ mép ngoài hệ thống anten quân sự trở ra xung quanh đến một khoảng cách nhất định tùy thuộc vào tính năng kỹ thuật của từng hệ thống anten để bảo đảm tính năng hoạt động bình thường của hệ thống anten quân sự.

- Mép ngoài hệ thống anten quân sự là một đường bao khép kín được tập hợp bởi các điểm ngoài cùng của hệ thống anten quân sự.

- Chướng ngại vật anten là vật cản, vật phản xạ, vật bức xạ do tự nhiên hoặc con người tạo ra có ảnh hưởng đến khả năng truyền dẫn, phát và thu sóng điện từ trong không gian của hệ thống anten quân sự.

- Công trình lưỡng dụng là công trình được sử dụng cho cả mục đích quân sự, quốc phòng và mục đích dân sự”.

2. Về nguyên tắc quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 3)

- Thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến:

“Đề nghị bổ sung vào dự thảo Luật các nguyên tắc: Mọi CTQP và KQS đều phải được Nhà nước giao quyền quản lý, trách nhiệm bảo vệ và các hình thức trao quyền khác cho cơ quan, tổ chức, đơn vị và đối tượng khác theo quy định của Luật này và pháp luật có liên quan; CTQP và KQS do Nhà nước đầu tư phải được quản lý, bảo vệ, khai thác, sử dụng, bảo quản, bảo trì, được thống kê đầy đủ về số lượng và giá trị; CTQP và KQS là tài nguyên phải được kiểm kê, thống kê đầy đủ, ghi nhận thông tin phù hợp với tính chất, đặc điểm của tài sản; được giám sát, thanh tra, kiểm tra, kiểm toán; kịp thời, nghiêm minh; được quản lý, bảo vệ, khai thác theo quy hoạch, kế hoạch, bảo đảm tiết kiệm, hiệu quả, đúng pháp luật”.

Chính phủ tiếp thu và giải trình như sau: Các nguyên tắc trên chính là nội dung các nguyên tắc tại khoản 1, 2 và 3 Điều 6 Luật Quản lý, sử dụng tài sản công; vì vậy, chỉ bổ sung vào Điều 3 dự thảo Luật 01 khoản (khoản 5):

“5. Mọi công trình quốc phòng và khu quân sự phải được quản lý, bảo vệ theo quy định của Luật này, pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công và pháp luật có liên quan.

Công trình lưỡng dụng sử dụng cho mục đích dân sự được quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công; trường hợp sử dụng cho mục đích quân sự, quốc phòng thì được quản lý, bảo vệ theo quy định của Luật này”.

- Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Có ý kiến đề nghị làm rõ quy định pháp luật nào để xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS quy định tại khoản 6 để bảo đảm rõ ràng, tính hiệu lực trong xử lý các hành vi vi phạm”.

Chính phủ đề nghị giữ nguyên như dự thảo và giải trình như sau:

Mọi hành vi vi phạm pháp luật nhà nước, tùy theo mức độ đều được xử lý theo quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính hoặc pháp luật về hình sự. Vì vậy, các hành vi vi phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự cũng được xử lý theo quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính hoặc pháp luật về hình sự.

3. Về chính sách của Nhà nước trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 4)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Cơ bản nhất trí như dự thảo Luật và cho rằng, việc xây dựng các chính sách của Nhà nước trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS có ý nghĩa rất quan trọng, làm cơ sở để quy định các nội dung của dự thảo Luật; vì vậy, đề nghị tiếp tục rà soát kỹ lưỡng để thể chế hóa đầy đủ các chính sách của Đảng và Nhà nước có liên quan, bảo đảm thống nhất, chặt chẽ.

Có ý kiến đề nghị bổ sung chính sách: Phát triển, ứng dụng khoa học, công nghệ tiên tiến và hiện đại vào hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS nhằm nâng cao năng lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; bảo đảm nguồn nhân lực, tài chính và chế độ, chính sách cho các lực lượng quản lý, bảo vệ CTQP và KQS cho đầy đủ; đề nghị làm rõ quy định tại khoản 3 về cơ chế, chính sách và biện pháp phù hợp với những đối tượng bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; đồng thời quy định cụ thể chính sách này trong dự thảo Luật”.

Chính phủ tiếp thu chỉnh lý, bổ sung và giải trình như sau:

- Tiếp thu, chỉnh lý khoản 2, bổ sung khoản 4 Điều 4 dự thảo Luật như sau:

“2. Bảo đảm nguồn nhân lực, tài chính và chế độ, chính sách cho các lực lượng quản lý, bảo vệ CTQP và KQS”.

“4. Phát triển, ứng dụng khoa học, công nghệ tiên tiến và hiện đại vào hoạt động quản lý, bảo vệ CTQP và KQS nhằm nâng cao năng lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ CTQP và KQS”.

- Về cơ chế, chính sách và biện pháp phù hợp với những đối tượng bị hạn chế về quyền sử dụng đất và các quyền, lợi ích hợp pháp khác do yêu cầu quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; nội dung này đã được quy định tại Điều 23 và Điều 25 dự thảo Luật; tiếp thu, bổ sung, chỉnh lý quy định các nội dung về chính sách tại Điều 23 và Điều 25 dự thảo Luật.

4. Về sơ kết, tổng kết công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 6)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 6 (Sơ kết, tổng kết công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS): Có ý kiến đề nghị sửa đổi tên Điều này thành “Báo cáo công tác quản lý, bảo vệ CTQP và KQS”; đồng thời, nghiên cứu quy định cụ thể về các mốc thời gian báo cáo, định kỳ hàng năm để bảo đảm cụ thể, rõ ràng, dễ thực hiện; ý kiến khác cho rằng, nội dung Điều này thuộc nội hàm quản lý Nhà nước, nên đề nghị bỏ, hoặc chuyển về Chương V quy định về quản lý Nhà nước và chỉnh lý lại cho phù hợp”.

Chính phủ tiếp thu, bỏ Điều 6 dự thảo Luật và chỉnh lý, bổ sung nội dung về sơ kết, tổng kết, báo cáo tại khoản 5 Điều 29 dự thảo Luật.

5. Về những hành vi bị nghiêm cấm (Điều 7)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Nhiều ý kiến nhất trí như dự thảo Luật; (i) Có ý kiến đề nghị cân nhắc hành vi cấm làm lộ bí mật thông tin, tài liệu của CTQP và KQS, vì nội dung này đã được quy định trong pháp luật về bảo vệ bí mật Nhà nước. (ii) Đề nghị nghiên cứu, bổ sung các hành vi cấm: Lợi dụng, lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt, chiếm giữ và sử dụng trái phép CTQP và KQS; giao CTQP và KQS cho đơn vị không đúng quy định hoặc giao cho đơn vị không có nhu cầu sử dụng; sử dụng hoặc không sử dụng CTQP và KQS được giao gây lãng phí; sử dụng CTQP và KQS không phù hợp với mục đích sử dụng CTQP và KQS, làm ảnh hưởng đến việc thực hiện nhiệm vụ quốc phòng, quân sự; sử dụng CTQP và KQS để kinh doanh trái pháp luật; không thực hiện hoặc thực hiện không đầy đủ trách nhiệm, nghĩa vụ trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS theo quy định của pháp luật”.

Chính phủ tiếp thu theo hướng chỉnh lý và giải trình như sau:

(i) Qua rà soát Luật Bảo vệ bí mật nhà nước, tại Điều 5 và Điều 7 mới chỉ quy định các hành vi cấm đối với các thông tin về quốc phòng, an ninh, trong đó có CTQP mà chưa quy định về hành vi cấm làm lộ bí mật thông tin, tài liệu của KQS. Do đó, quy định về hành vi cấm nêu trên tại dự thảo Luật là cần thiết để làm căn cứ xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về quản lý, bảo vệ CTQP và KQS.

(ii) Qua nghiên cứu, rà soát, các hành vi cấm đề nghị bổ sung trên chính là các hành vi bị nghiêm cấm trong quản lý, sử dụng tài sản công tại khoản 1, 3, 5 và 9 Điều 10 Luật Quản lý, sử dụng tài sản công; Chính phủ đã chỉnh lý các khoản 1, 2, 3, 5 và 6 tại Điều 6 dự thảo Luật như sau:

“Điều 6. Những hành vi bị nghiêm cấm

1. Xâm nhập, lấn chiếm, chiếm đoạt, chiếm giữ trái phép, phá hoại công trình quốc phòng và khu quân sự; phá hoại, làm hư hỏng trang thiết bị của công trình quốc phòng và khu quân sự.

2. Thu thập trái phép, chiếm đoạt, hủy hoại, làm lộ bí mật thông tin, tài liệu của công trình quốc phòng và khu quân sự.

3. Sử dụng trái phép, sai mục đích; thực hiện chuyển đổi mục đích sử dụng, phá dỡ, di dời công trình quốc phòng và khu quân sự trái quy định của pháp luật.

4. Xây dựng, khai thác, đặt thiết bị trái pháp luật làm ảnh hưởng đến kiến trúc, kết cấu, công năng sử dụng, an toàn, bí mật của công trình quốc phòng và khu quân sự.

5. Cản trở, chống đối việc thực hiện nhiệm vụ của lực lượng quản lý, bảo vệ hoặc cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia công tác quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự.

6. Lợi dụng, lạm dụng chức vụ, quyền hạn, nhiệm vụ được giao trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự để xâm hại lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân; giao công trình quốc phòng và khu quân sự cho đơn vị không đúng quy định”.

6. Nội dung quản lý công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 8)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

Có ý kiến đề nghị làm rõ các chủ thể quản lý CTQP và KQS tại Chương II; quy định cụ thể về phương thức quản lý, đối tượng quản lý; bổ sung quy định về công tác kiểm tra CTQP và KQS, vì kiểm tra là 1 trong 4 chức năng của quản

lý⁶, giúp cho công tác quản lý đạt được những mục tiêu đã đề ra, điều chỉnh hoạt động quản lý cho phù hợp và giải quyết kịp thời những khó khăn, vướng mắc phát sinh; bổ sung nội dung quản lý và bảo vệ đối với CTQP và KQS trong giai đoạn xây dựng (như lập tường rào, bố trí vọng gác, lắp đặt trang thiết bị bảo vệ, nguy trang ...) và cần phải được tính toán ngay từ khi lập dự án đầu tư và trong suốt quá trình xây dựng;

Chính phủ tiếp thu, giải trình và bổ sung như sau:

- Nội dung về phương thức quản lý được quy định tại các điều 9, 10, 11, 12 và 13; về chủ thể quản lý, đối tượng quản lý CTQP và KQS được quy định tại Điều 14 dự thảo Luật.

- Nội dung về công tác kiểm tra CTQP và KQS được quy định tại các khoản 2 Điều 27, khoản 8 Điều 28 và khoản 4 Điều 29 dự thảo Luật.

- Dự thảo Luật chỉ điều chỉnh về công tác quản lý, bảo vệ đối với CTQP và KQS hiện hữu. Mặt khác, việc xây dựng CTQP được thực hiện trong khu quân sự (đất quốc phòng) đã được thiết lập và quản lý, bảo vệ; các nội dung về quản lý, bảo vệ đối với CTQP trong giai đoạn xây dựng (như lập tường rào, bố trí vọng gác, lắp đặt trang thiết bị bảo vệ, nguy trang...) thực hiện theo kế hoạch, phương án, giải pháp thiết kế được cấp có thẩm quyền phê duyệt trước khi xây dựng CTQP.

7. Về sử dụng, bảo quản, bảo trì công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 10)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Nhiều ý kiến nhất trí như dự thảo Luật. Tuy nhiên, có ý kiến cho rằng, Nội dung khoản 1 mang tính nguyên tắc đã được thể hiện tại Điều 3 (Nguyên tắc quản lý, bảo vệ CTQP và KQS) nên đề nghị bỏ hoặc chỉnh lý lại và chuyển về Điều 3 cho phù hợp; Dự thảo Luật chỉ quy định về việc bảo quản, bảo trì thường xuyên hoặc niêm cất, lắp phủ đối với Công trình quốc phòng Loại A mà không quy định nội dung này đối với các Công trình quốc phòng Loại B, C, D và các Công trình quốc phòng Nhóm I, II, III, nên đề nghị nghiên cứu, quy định cụ thể, rõ ràng làm căn cứ để Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quy định chi tiết.

Có ý kiến đề nghị bổ sung nội dung “theo đúng chế độ, tiêu chuẩn, định mức kinh tế - kỹ thuật do Bộ Quốc phòng quy định” vào trước cụm từ “bảo trì thường xuyên và định kỳ” tại khoản 3 để phù hợp với Luật Xây dựng năm 2014

⁶ Gồm: hoạch định; tổ chức thực hiện; lãnh đạo; kiểm tra.

(sửa đổi, bổ sung năm 2020) và Điều 39 Luật Quản lý, sử dụng tài sản công⁷”.

Chính phủ tiếp thu, chỉnh lý khoản 3 Điều 3 và khoản 1 và khoản 2 Điều 10 dự thảo Luật và giải trình như sau:

Công trình quốc phòng loại A là công trình phục vụ nhiệm vụ tác chiến phòng thủ bảo vệ Tổ quốc, được xây dựng trong thời bình để sử dụng trong thời chiến theo Quyết tâm, Kế hoạch tác chiến (chưa sử dụng trong thời bình), những công trình được lắp phủ là các công trình dạng đường hầm, hầm ngầm; việc lắp phủ các công trình trên để bảo đảm yếu tố bí mật và giảm lực lượng trực tiếp quản lý, bảo vệ.

Các công trình loại B, C, D thường xuyên được khai thác, sử dụng bảo đảm cho hoạt động quân sự, quốc phòng nên không lắp phủ mà chỉ thực hiện bảo quản, bảo trì.

8. Về chuyển đổi mục đích sử dụng công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 11)

- Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Nhiều ý kiến nhất trí như dự thảo Luật; Có ý kiến cho rằng, CTQP và KQS là tài sản công, nên việc chuyển đổi mục đích sử dụng liên quan đến Luật Quản lý, sử dụng tài sản công⁸, Luật Đất đai, Luật Xây dựng, ... Do đó đề nghị rà soát, quy định về nguyên tắc tại khoản 1 bảo đảm chặt chẽ, cụ thể, rõ ràng, thống nhất với pháp luật có liên quan; bảo đảm việc chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS kịp thời, hiệu lực, hiệu quả, chống lãng phí”.

- Thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội có ý kiến:

“Đối với tài sản công theo quy định nguyên tắc chung ở trong Luật Quản lý tài sản công, nếu chuyển ra ngoài phạm vi từ bộ này sang bộ khác thì phải có chủ trương của Chính phủ, phải có quyết định của Thủ tướng nhưng trong phạm vi nội bộ của một ngành thì do Bộ trưởng quyết định, nhưng nếu chuyển từ ngành này sang ngành kia thì phải có chủ trương. Chúng tôi cũng thống nhất với ý kiến

⁷ Điều 126 Luật Xây dựng năm 2014 (sửa đổi, bổ sung năm 2020), mục 2 Chương III (từ Điều 30 đến Điều 35) Nghị định số 06/2021/NĐ-CP đã quy định cụ thể về trình tự thực hiện, quy trình, kế hoạch, thực hiện bảo trì công trình xây dựng, quản lý chất lượng công trình xây dựng, chi phí bảo trì công trình xây dựng, trong đó có công trình quốc phòng, an ninh; Điều 39 Luật Quản lý, sử dụng tài sản công - Bảo dưỡng, sửa chữa tài sản công tại cơ quan nhà nước quy định cơ quan nhà nước được giao quản lý, sử dụng tài sản công hoặc cơ quan, đơn vị quản lý vận hành tài sản công có trách nhiệm thực hiện việc bảo dưỡng, sửa chữa tài sản theo đúng chế độ, tiêu chuẩn, định mức kinh tế - kỹ thuật do Bộ quản lý ngành, lĩnh vực quy định.

⁸ Theo quy định tại Điều 64: Tài sản công tại đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân là tài sản Nhà nước giao cho Bộ Quốc phòng, Bộ Công an quản lý, sử dụng phục vụ nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và nhiệm vụ khác do Nhà nước giao, bao gồm: Tài sản đặc biệt; tài sản chuyên dùng và tài sản phục vụ công tác quản lý là tài sản sử dụng trong công tác, huấn luyện, nghiệp vụ, học tập của đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân.

của đồng chí Chủ tịch đã phát biểu và các đồng chí phát biểu là Thủ tướng chỉ nên giao thẩm quyền quyết định chủ trương, nếu chúng ta giao thẩm quyền quyết định từng vụ việc cụ thể thì lại sa vào sự vụ”.

Có ý kiến cho rằng: “Quy định về thẩm quyền chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS quy định tại khoản 3 chưa đề cập đến thẩm quyền của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đối với đất sử dụng vào mục đích quốc phòng, an ninh thuộc địa bàn quản lý hành chính của địa phương theo quy định của Luật Đất đai năm 2013 (khoản 2 Điều 148) và dự thảo Luật Đất đai (khoản 2 Điều 193 dự thảo Luật lấy ý kiến Nhân dân)⁹. Do đó, đề nghị bổ sung quy định về thẩm quyền của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh cũng như rà soát các quy định khác đối với đất sử dụng vào mục đích quốc phòng, an ninh trong dự thảo Luật bảo đảm tính thống nhất với pháp luật về đất đai”.

Chính phủ đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật và giải trình như sau:

+ Dự thảo Luật giao Thủ tướng Chính phủ quyết định chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS sang mục đích khác (bao gồm cả chuyển mục đích sử dụng đất quốc phòng), việc quy định về thẩm quyền như trên là phù hợp với quy định của pháp luật về quy hoạch, quản lý, sử dụng tài sản công và đất đai:

Khoản 2 Điều 34 Luật Quy hoạch năm 2017, quy định: “Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch ngành quốc gia, quy hoạch vùng, quy hoạch tỉnh”; tại điểm 36 Phụ lục I ban hành kèm theo Luật Quy hoạch năm 2017 thì quy hoạch đất quốc phòng là “Quy hoạch ngành quốc gia”.

Điều 45 Luật Đất đai năm 2013 được sửa đổi, bổ sung tại Điều 6 Luật số 35/2018/QH14 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của 37 luật có liên quan đến quy hoạch, quy định: “Việc quyết định, phê duyệt quy hoạch sử dụng đất quốc gia, quy hoạch sử dụng đất quốc phòng, quy hoạch sử dụng đất an ninh được thực hiện theo quy định của pháp luật về quy hoạch”.

Theo Luật Quản lý, sử dụng tài sản công năm 2017, điểm e khoản 2 Điều 65 quy định: “Thủ tướng Chính phủ quyết định điều chuyển tài sản đặc biệt”; theo quy định tại Điều 64, CTQP và KQS là tài sản công do Nhà nước giao Bộ

⁹ Khoản 2 Điều 148 Luật đất đai năm 2013: “Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện việc quản lý nhà nước đối với đất sử dụng vào mục đích quốc phòng, an ninh thuộc địa bàn quản lý hành chính của địa phương.”; “Bộ Quốc phòng, Bộ Công an có trách nhiệm phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trong quá trình lập quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất vào mục đích quốc phòng, an ninh bảo đảm phù hợp với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh; rà soát, xác định ranh giới đất sử dụng cho mục đích quốc phòng, an ninh; xác định vị trí, diện tích đất quốc phòng, an ninh không còn nhu cầu sử dụng, sử dụng không đúng mục đích để bàn giao cho địa phương quản lý, sử dụng”.

Khoản 2 Điều 193 dự thảo Luật lấy ý kiến Nhân dân: “Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chủ trì, phối hợp với Bộ Quốc phòng, Bộ Công an thực hiện việc quản lý nhà nước đối với đất quốc phòng, an ninh thuộc địa bàn quản lý hành chính của địa phương.”.

Quốc phòng quản lý, sử dụng gồm: Tài sản đặc biệt, tài sản chuyên dùng, tài sản phục vụ công tác quản lý; tại điểm a khoản 2 Điều 59 Nghị định số 151/2017/NĐ-CP ngày 26/12/2017 quy định: “Thủ tướng Chính phủ quyết định điều chuyển tài sản đặc biệt giữa Bộ Quốc phòng và Bộ Công an; từ đơn vị lực lượng vũ trang nhân dân sang cơ quan, tổ chức, đơn vị không thuộc lực lượng vũ trang nhân dân và ngược lại theo đề nghị của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Bộ trưởng Bộ Công an, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương, Chủ tịch UBND cấp tỉnh có liên quan”.

Theo Luật Đất đai năm 2013, tại khoản 1 Điều 59 quy định: “UBND cấp tỉnh quyết định giao đất, cho thuê đất, cho phép chuyển mục đích sử dụng đất trong các trường hợp sau đây: a) Giao đất, cho thuê đất, cho phép chuyển mục đích sử dụng đất đối với tổ chức”; khoản 1 Điều 66 quy định: “UBND cấp tỉnh quyết định thu hồi đất trong các trường hợp sau đây: a) Thu hồi đất đối với tổ chức,...”.

Theo các quy định trên thì UBND cấp tỉnh quyết định chuyển mục đích sử dụng đất quốc phòng (khu quân sự) sang mục đích khác trên cơ sở quy hoạch sử dụng đất quốc phòng đã được Chính phủ phê duyệt (Luật Đất đai năm 2013), hoặc Thủ tướng Chính phủ phê duyệt (khoản 2 Điều 34 Luật Quy hoạch năm 2017). Như vậy, theo quy định của pháp luật về quy hoạch và đất đai hiện hành, để UBND cấp tỉnh quyết định việc chuyển mục đích sử dụng đối với đất quốc phòng (khu quân sự) sang mục đích khác thì khu đất quốc phòng đó phải thuộc danh mục đất quốc phòng bàn giao cho địa phương quản lý để phát triển kinh tế xã hội trong quy hoạch sử dụng đất quốc phòng đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Từ các quy định của pháp luật nêu trên và do tính chất đặc thù của CTQP và KQS (là khu đất quốc phòng), để bảo đảm thuận lợi trong quá trình triển khai các dự án phát triển kinh tế - xã hội có liên quan đến thu hồi đất quốc phòng sẽ không phụ thuộc vào việc phải điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất quốc phòng đối với các trường hợp khu đất quốc phòng cần phải thu hồi chưa thuộc danh mục chuyển mục đích sử dụng trong quy hoạch sử dụng đất quốc phòng và phương án sắp xếp lại, xử lý tài sản công đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt; giảm thủ tục hành chính, khắc phục được một số bất cập trong quy định của hệ thống pháp luật hiện hành và bảo đảm phù hợp, đáp ứng với yêu cầu thực tiễn.

Về đề nghị bổ sung quy định thẩm quyền của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trong chuyển đổi mục đích sử dụng đất, tại khoản 6 Điều 11 dự thảo Luật giao Chính phủ quy định trình tự, thủ tục chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS, tại Nghị định của Chính phủ sẽ có quy định về trách nhiệm triển khai thực

hiện của Bộ Quốc phòng, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan trung ương và Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh có liên quan.

+ Việc đề nghị rà soát quy định tại khoản 4 Điều 11 dự thảo Luật về bồi thường khi chuyển đổi mục đích sử dụng CTQP và KQS trong trường hợp bên nhận là cơ quan nhà nước để phù hợp với Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Chính phủ giải trình như sau:

Căn cứ để quy định trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, chủ đầu tư thực hiện dự án trong việc bồi thường, hỗ trợ các loại kinh phí (khoản 4 Điều 11 dự thảo Luật) được dựa trên cơ sở kế thừa quy định tại Điều 9 Quy chế bảo vệ CTQP và KQS ban hành kèm theo Nghị định số 04/CP ngày 16/01/1995 của Chính phủ; mặt khác, quy định về việc bồi thường, hỗ trợ đối với các CTQP và KQS đang còn nhu cầu sử dụng cho nhiệm vụ quốc phòng (các trường hợp tại điểm c khoản 2 Điều 11 dự thảo Luật) để tạo nguồn kinh phí bảo đảm cho xây dựng công trình quốc phòng, thiết lập khu quân sự mới thay thế CTQP và KQS ở vị trí cũ đã được chuyển đổi mục đích sử dụng là cần thiết để không làm ảnh hưởng nhiệm vụ quốc phòng và trong thực tiễn đang thực hiện theo quy định này. Do đó, Chính phủ đề nghị giữ nguyên như dự thảo Luật.

9. Về phá dỡ, di dời công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 12)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Cơ bản nhất trí như dự thảo Luật; có ý kiến cho rằng, CTQP là công trình xây dựng¹⁰, nên ngoài việc tuân thủ các quy định của Luật này, việc phá dỡ, di dời CTQP và KQS còn tuân thủ quy định về phá dỡ công trình xây dựng quy định tại Điều 118 và các điều, khoản liên quan của Luật Xây dựng năm 2014 (được sửa đổi, bổ sung năm 2016, 2018, 2019 và năm 2021). Theo đó, đề nghị rà soát quy định cho đầy đủ, cụ thể, thống nhất với pháp luật có liên quan; có ý kiến đề nghị nghiên cứu, quy định về bảo đảm an toàn, bảo vệ môi trường; trách nhiệm của các bên trong việc phá dỡ, di dời CTQP và KQS; xử lý sự cố trong quá trình phá dỡ, di dời CTQP và KQS”.

Chính phủ giải trình như sau:

Theo quy định tại khoản 3 Điều 12 dự thảo Luật, việc phá dỡ, di dời CTQP và KQS được thực hiện theo phương án, giải pháp được cấp có thẩm quyền phê duyệt; quy định về bảo đảm an toàn, bảo vệ môi trường, xử lý sự cố

¹⁰ Khoản 10 Điều 3 Luật Xây dựng 2014 quy định: Công trình xây dựng là sản phẩm được xây dựng theo thiết kế, tạo thành bởi sức lao động của con người, vật liệu xây dựng, thiết bị lắp đặt vào công trình, được liên kết định vị với đất, có thể bao gồm phần dưới mặt đất, phần trên mặt đất, phần dưới mặt nước và phần trên mặt nước.

trong quá trình phá dỡ, di dời CTQP và KQS đã nằm trong phương án phá dỡ, di dời; đối với trách nhiệm của các bên trong việc phá dỡ, di dời, nội dung này được quy định trong quyết định của cấp có thẩm quyền. Khi Bộ Quốc phòng ban hành Thông tư quy định về trình tự, thủ tục phá dỡ, di dời CTQP và KQS theo Luật giao (khoản 5 Điều 12 dự thảo Luật) sẽ quy định về ban hành quyết định phá dỡ, di dời, đây là một nội dung trong trình tự, thủ tục thực hiện.

10. Nội dung bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự (Điều 15)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Bổ sung quy định tại Chương III nội dung xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch bảo vệ, phòng chống các hành vi xâm hại đến an toàn, bí mật của CTQP và KQS; phòng chống thiên tai, hỏa hoạn và xây dựng đơn vị, địa bàn an toàn để thống nhất, bao quát quy định tại khoản 2 và khoản 3 Điều 15 dự thảo Luật”.

Chính phủ giải trình như sau: Do kế hoạch bảo vệ, phòng chống các hành vi xâm hại đến an toàn, bí mật của CTQP và KQS thuộc phạm vi bảo vệ bí mật nhà nước theo quy định tại khoản 2 Điều 7 Luật Bảo vệ bí mật nhà nước và Quyết định số 12/QĐ-TTg ngày 27/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Danh mục bí mật nhà nước trong lĩnh vực quốc phòng có độ mật, nên không đưa vào quy định cụ thể trong dự thảo Luật. Nội dung này hiện nay đang thực hiện theo hướng dẫn của Bộ Quốc phòng. Nội dung kế hoạch phòng chống thiên tai, hỏa hoạn thực hiện theo quy định của pháp luật về phòng, chống thiên tai và phòng cháy, chữa cháy.

11. Xử lý công trình, vật kiến trúc (Điều 18)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 18 (Xử lý công trình, vật kiến trúc; quản lý, sử dụng đất, mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS): Có ý kiến cho rằng, nhiều CTQP và KQS nằm đan xen trong các khu dân cư, đô thị, khu công nghiệp... quy định như dự thảo Luật sẽ có nhiều công trình dân sự vi phạm phạm vi bảo vệ CTQP và KQS, trong đó có nhiều công trình do lịch sử để lại hoặc trước đó hoàn toàn không vi phạm pháp luật về xây dựng, đất đai, quy hoạch...; vì vậy, đề nghị làm rõ tính khả thi của quy định này và cần quy định rõ lộ trình giải quyết những vấn đề phát sinh sau khi Luật có hiệu lực thi hành¹¹”.

¹¹ Trong Báo cáo tổng kết thực hiện Pháp lệnh Bảo vệ CTQP và KQS (1994 - 2021) chưa thống kê, đánh giá hiện nay có bao nhiêu công trình, vật kiến trúc; quản lý, sử dụng đất, mặt nước trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS cần xử lý; Báo cáo đánh giá tác động chính sách dự án Luật Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS không xác định nội dung này là chính sách của dự án Luật, theo đó không chỉ ra được khi Luật có hiệu lực thi hành thì có bao nhiêu công trình, vật kiến trúc ... trong phạm vi bảo vệ CTQP

Chính phủ tiếp thu, tiếp tục nghiên cứu nội dung này.

12. Về lực lượng bảo vệ CTQP và KQS (Điều 19)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 19 (Lực lượng bảo vệ CTQP và KQS): Có ý kiến đề nghị rà soát nội dung quy định tại khoản 1, 2 Điều này để thống nhất với quy định tại Điều 24 Luật Quốc phòng năm 2018 (Nguyên tắc hoạt động và trường hợp sử dụng lực lượng vũ trang nhân dân); đề nghị làm rõ phạm vi nhiệm vụ và thống nhất tên gọi đối với lực lượng này (tại Điều này tên gọi là “Lực lượng bảo vệ”, nhưng tại khoản 2 Điều 4, khoản 4 Điều 7, khoản 1 Điều 17 thì sử dụng thuật ngữ “Lực lượng quản lý”); làm rõ trường hợp nào “các các ban, bộ, ngành trung ương không tổ chức được lực lượng bảo vệ công trình sơ tán thời chiến của mình” quy định tại khoản 3”.

Chính phủ tiếp thu, chỉnh lý và giải trình như sau:

Chính phủ đã chỉ đạo Cơ quan soạn thảo rà soát, nội dung quy định tại khoản 1, 2 Điều 19 dự thảo Luật là phù hợp và thống nhất với quy định tại khoản 1, 2 Điều 25 Luật Quốc phòng năm 2018.

Chỉnh lý điểm b khoản 1 Điều 17 dự thảo Luật (bỏ từ “quản lý” trước từ “bảo vệ”).

Điều 4 và Điều 7 (dự thảo 5) nằm trong Chương I Quy định chung cho công tác quản lý, bảo vệ, nên sử dụng cụm từ “lực lượng quản lý, bảo vệ” là phù hợp với kết cấu và nội dung của Chương. Đối với Điều 17 và Điều 19 nằm trong Chương III quy định về Bảo vệ CTQP và KQS nên sử dụng cụm từ “lực lượng bảo vệ” là phù hợp. Lực lượng quản lý, bảo vệ CTQP và KQS có thể được giao thực hiện đồng thời cả nhiệm vụ quản lý và nhiệm vụ bảo vệ, hoặc chỉ được giao thực hiện một trong hai nhiệm vụ này.

Theo quy định tại khoản 7 Điều 1 Quyết định số 1998/QĐ-TTg ngày 12/12/2017 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án số 233/QHBN-2015 đã giao cho các ban, bộ, ngành trung ương tổ chức lực lượng quản lý, bảo vệ, duy tu, bảo dưỡng các công trình trong khu sơ tán sẵn sàng đưa vào sử dụng. Mặt khác, theo quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng tài sản công thì công trình sơ tán thời chiến của các ban, bộ, ngành trung ương là tài sản công thuộc phạm vi quản lý của các cơ quan này và là cơ quan đại diện chủ sở hữu, thực hiện quyền, trách nhiệm (quy định tại Điều 16 Luật Quản lý, sử dụng tài sản

và KQS sẽ phải được xử lý; nguồn ngân sách nhà nước phải chi là bao nhiêu; tác động về kinh tế, xã hội như thế nào và có bảo đảm tính khả thi trên thực tế không.

công năm 2017). Do đó, các ban, bộ, ngành trung ương có trách nhiệm quản lý, bảo vệ công trình sơ tán thời chiến của mình. Quy định tại dự thảo Luật nội dung “*các các ban, bộ, ngành trung ương không tổ chức được lực lượng bảo vệ công trình sơ tán thời chiến của mình*”; vì các công trình này nằm trên địa bàn các tỉnh, xa trụ sở cơ quan các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, do đó việc tổ chức lực lượng bảo vệ sẽ gặp rất nhiều khó khăn và không có biên chế lực lượng quản lý, bảo vệ.

13. Về nhiệm vụ, quyền hạn của lực lượng bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự thuộc Bộ Quốc phòng (Điều 20)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 20 Đề nghị là thiết kế một điều có phối hợp hoặc là một khoản ở trong điều này có phối hợp giữa lực lượng bảo vệ công trình quốc phòng và lực lượng địa phương để chúng ta xử lý nhanh và kịp thời (Ý kiến của đồng chí Nguyễn Phú Cường - Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách)”.

Chính phủ tiếp thu, bổ sung nội dung phối hợp vào điểm d khoản 1 Điều 20 dự thảo Luật (bổ sung cụm từ “trong quản lý, bảo vệ và” vào trước cụm từ “tổ chức xây dựng địa bàn an toàn”).

14. Về quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 23)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 23 (Quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS): Có ý kiến đề nghị làm rõ về quyền, nghĩa vụ hay trách nhiệm của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân trong quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; CTQP và KQS là loại nào, nhóm nào; đề nghị quy định thống nhất với các nội dung quy định tại Chương II và Chương III dự thảo Luật”.

Chính phủ giải trình như sau:

Nội hàm của các nội dung tại khoản 1 Điều 23 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bố cục là Điều 24) xác định về “quyền” của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân và không chứa nội dung về “trách nhiệm”. Quy định về “nghĩa vụ” tại dự thảo Luật là quy định về mặt pháp lý buộc các chủ thể phải thực hiện, còn “trách nhiệm” mới chỉ thể hiện về nội dung phải chịu khi thực hiện nghĩa vụ; do đó, dự thảo Luật sử dụng cụm từ “nghĩa vụ” là phù hợp.

Quy định tại Điều 23 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bố cục là Điều 24) về quyền, nghĩa vụ của tổ chức, hộ gia đình, cá nhân là những quy định chung trong quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; đối với một số

quyền, nghĩa vụ cụ thể liên quan đến loại, nhóm CTQP và KQS đã được quy định tại Điều 17 dự thảo Luật.

15. Chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS (Điều 24)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 24 (Chế độ, chính sách đối với lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS): Có ý kiến cho rằng, đa số lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đều thuộc biên chế của quân đội và công an, nên cần cân nhắc quy định lực lượng này còn được hưởng chính sách ưu đãi phù hợp với tính chất và yêu cầu nhiệm vụ của công việc đảm nhiệm. Đồng thời, đề nghị đánh giá tác động của quy định này đến ngân sách nhà nước để bảo đảm tính khả thi và bảo đảm bình đẳng giữa các lực lượng”.

Chính phủ tiếp thu, chỉnh lý khoản 1 Điều 24 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bỏ cục là Điều 25) và giải trình như sau:

“1. Lực lượng thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự được hưởng chế độ, chính sách theo quy định của pháp luật và chính sách, phù hợp với tính chất và yêu cầu nhiệm vụ của công việc đảm nhiệm theo quy định của Chính phủ”.

Hiện nay, chính sách đối với lực lượng quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đang được hưởng sau: Phụ cấp thu hút, phụ cấp công tác lâu năm, trợ cấp lần đầu, trợ cấp chuyển vùng (theo Nghị định số 76/2019/NĐ-CP ngày 08/10/2018 của Chính phủ); Quyết định số 28/2013/QĐ-TTg ngày 19/5/2013 của Thủ tướng Chính phủ; phụ cấp thâm niên (Thông tư số 08/2015/TT-BQP ngày 02/3/2015 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Thông tư số 224/2017/TT-BQP ngày 13/9/2017 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng); phụ cấp đặc thù quân sự (Quyết định số 15/2009/QĐ-TTg ngày 21/01/2009 của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư liên tịch số 30/2009/TTLT-BQP-BNV-BTC ngày 19/6/2009 của Bộ Quốc phòng, Bộ Nội vụ, Bộ Tài chính); phụ cấp độc hại hiện vật, phụ cấp độc hại nguy hiểm (Quyết định số 1183/QĐ-BQP ngày 05/9/1997 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng); phụ cấp khu vực (Thông tư liên tịch số 03/2001/TTLT-BLĐTBXH-BTC-UBDTMN ngày 18/01/2001 của Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính, Ủy ban Dân tộc và miền núi); tiền ăn (Thông tư số 168/2021/TT-BQP ngày 18/12/2021 của Bộ Quốc phòng).

Như vậy, theo quy định của pháp luật của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Luật Tổ chức Chính phủ thẩm quyền ban hành chế độ, chính sách thuộc Chính phủ; đồng thời các chế độ, chính sách mà lực lượng thực hiện

quản lý, bảo vệ CTQP và KQS đang hưởng được quy định tại một số quyết định của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư liên tịch, Thông tư, Quyết định của cấp Bộ, do đó không còn phù hợp với quy định trên; vì vậy, dự thảo Luật giao Chính phủ quy định chi tiết là phù hợp.

16. Về chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân (Điều 25)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 25 (Chế độ, chính sách đối với địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân): Có ý kiến cho rằng, quy định như dự thảo Luật là hợp lý; tuy nhiên, nguồn lực cần huy động là rất lớn; hiện tại đang thực hiện theo các chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và Miền núi; Bộ Quốc phòng cần tham mưu cho Chính phủ xây dựng Nghị định quy định chi tiết nội dung này để thực hiện thống nhất; Làm rõ hiện nay có bao nhiêu CTQP và KQS Nhóm đặc biệt cần ưu tiên đầu tư thụ hưởng các chính sách của Nhà nước như đối với các thôn, xã đặc biệt khó khăn để làm cơ sở cho việc cân đối ngân sách Nhà nước (hiện nay cả nước có 1.551 xã đặc biệt khó khăn); Ý kiến khác cho rằng, quy định như dự thảo Luật còn chung chung, mới chỉ quy định tên các nhóm chính sách và lĩnh vực, vì vậy, đề nghị bổ sung các quy định về nguyên tắc xác định, đối tượng, phạm vi hưởng quyền lợi làm cơ sở để Chính phủ quy định chi tiết”.

Chính phủ giải trình như sau:

Tại khoản 1 và khoản 2 dự thảo Luật quy định địa phương cấp thôn, xã trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt; các tổ chức, hộ gia đình và cá nhân sản xuất, kinh doanh, thường trú trong phạm vi bảo vệ CTQP và KQS Nhóm đặc biệt được hưởng các chế độ, chính sách của Nhà nước nhằm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân. CTQP và KQS Nhóm đặc biệt số lượng không nhiều, nằm trên địa bàn của 0,78% đơn vị hành chính cấp xã thuộc 2,98% đơn vị hành chính cấp huyện; do đó, nguồn lực cần huy động để bảo đảm để thực hiện chính sách cho đối tượng này là không lớn.

Nội dung quy định tại Điều 25 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bố cục là Điều 26) được nghiên cứu trên cơ sở quy định tại Điều 94 Luật Đất đai năm 2013 (Điều 103 dự thảo Luật Đất đai sửa đổi): *“Điều 94. Bồi thường thiệt hại đối với đất thuộc hành lang an toàn khi xây dựng công trình có hành lang bảo vệ an toàn: Khi Nhà nước xây dựng công trình công cộng, quốc phòng, an ninh có hành lang bảo vệ an toàn mà không thu hồi đất nằm trong phạm vi hành lang an toàn thì người sử dụng đất được bồi thường thiệt hại do hạn chế khả năng sử dụng đất, thiệt hại tài sản gắn liền với đất theo quy định của Chính phủ”.*

Điều 25 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bố cục là Điều 26) đã quy định những nội dung về nguyên tắc xác định, đối tượng, phạm vi được hưởng quyền lợi của địa phương, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân; Chính phủ sẽ xây dựng Nghị định quy định chi tiết nội dung tại Điều 25 (sau chỉnh lý bố cục là Điều 26) để thực hiện thống nhất.

17. Về trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận (Điều 32)

Thường trực UBQPAN có ý kiến:

“Điều 32 (Trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận): Có ý kiến cho rằng, quy định như dự thảo Luật là chưa phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đề nghị chỉnh lý lại như sau: “Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận, trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình có trách nhiệm phối hợp với cơ quan, tổ chức liên quan tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện pháp luật về Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS; giám sát việc thực hiện pháp luật về Quản lý, bảo vệ CTQP và KQS của cơ quan, tổ chức, cá nhân.”.

Chính phủ tiếp thu chỉnh lý tại Điều 32 dự thảo Luật (sau chỉnh lý bố cục là Điều 33).

Ngoài những nội dung trên đây, Chính phủ đã rà soát bổ sung về nội dung và chỉnh lý về mặt kỹ thuật để bảo đảm tính thống nhất ngay trong dự thảo Luật và với hệ thống pháp luật hiện hành, bảo đảm tính khả thi.

Trên đây là Báo cáo tiếp thu, giải trình nội dung thẩm tra sơ bộ của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về dự án Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự, Chính phủ trân trọng báo cáo Quốc hội./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- Văn phòng Trung ương Đảng;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Văn phòng Quốc hội;
- Ủy ban QP và AN của Quốc hội;
- Ủy ban Pháp luật của Quốc hội;
- Bộ Quốc phòng;
- Bộ Tư pháp;
- VPCP: BTCN, các PCN, các Vụ, Cục:
CN, KTTH, NC, NN, TCCV, KGVX, KSTT;
- Lưu: VT, PL.

**TM. CHÍNH PHỦ
TUQ. THỦ TƯỚNG
BỘ TRƯỞNG BỘ QUỐC PHÒNG**

Đã ký

Đại tướng Phan Văn Giang